

Raimo Flink

Rakasta ja pelkää

romaani

Rakasta ja pelkää

© Raimo Flink

Kirjoittaja on 69-vuotias keksijäläkeläinen Tampereelta

Kuvat: R. Flink

Ulkoasu: R. Penttinen

Kustantaja: Mediapinta, 2009

ISBN 978-952-235-155-5

***Ja niin huomaan siis itsessäni,
minä joka tahdon hyvää tehdä,
sen lain,
että paha riippuu minussa kiinni.***

Paavalin kirje roomalaisille 7. luku

Luku 1.

Hän heräsi hätkähtäen, kun kylmä esine työntyi hänen oikeaan korvaansa. Hän yritti väistää kääntämällä päätään.

– Pysykää paikoillanne, mittaan vain lämmön.

Raskas käsi laskeutui hänen päällelleen ja lukitsi pään paikoilleen. Hetken päästä mittari piipitti ja anturi vedettiin pois korvasta. Hän käänsi vaihalloisesti päänsä puhujaa kohti, koska naamari häytti liikettä. Kohta silmien verkkokalvoille muodostui häilyvä kuva vihreätkkisestä mieshoitajasta, joka vaihtoi hermostuneesti elehtien nestepusseja sängyn vieressä seisovaan tiputustelineeseen.

Kun hoitaja oli mennyt, hän nosti varovasti päätään. Ik-kunan takana oli pilkkopimeää. Hämärässä salissa häämötti muutamia sänkyjä, joissa makasi potilaita. Salin hiljaisuuden rikkoi vain kojeiden vaimea hurina ja ajoittaiset piipitykset. Kaksi naishoitajaa istui näyttöpäätteiden äärellä ja äskeinen mieshoitaja tuijotti televisiosta jalkapallo-ottelua. Seinäkello osoitti kymmentä ja kalenterista näki, että oli lauantai, loka-kuun 6. päivä. Hän ymmärsi olevansa potilaana sairaalassa.

Potilas heräsi tokkuraisesta unesta rajuun yskänpuuskaan, joka irrotti limaköntin kurkusta ja roiskautti sen happinaamarin sisäpuolelle. Hän tempaisi naamarin pois ja pyyhkäisi hihalla kasvojaan. Samassa jokin laite alkoi piipittää ja mieshoitaja vilkaisi ärtyneenä potilaan suuntaan. Hetken harkittuun hoitaja nousi tuolistaan ja laahusti vuoteen viereen.

– Mitä te täällä riehutte?

Potilas yritti vastata, mutta ääni juuttui kurkkuun.

– Happitunnistin on pidettävä sormessa, hoitaja kivahti, työnsi tunnistimen potilaan etusormeen ja painoi naamarin takaisin potilaan kasvoille.

– Tämä on lääkärin määräys, eikä siitä neuvotella, hän ärähti ja palasi television ääreen.

Kului muutamia minutteja ja tuli seuraava yskänpuuska. Mieshoitaja laahusti uudelleen vuoteen viereen.

– Mitä nyt taas? Häiritsette muita potilaita.

Samassa lima tukki potilaan kurkunpään ja aiheutti oksennusrefleksin. Kun polttava mahan sisältö purskahti suusta, hän sieppasi naamarin pois ja kääntyi kyljelleen.

– Voi hitto, nyt te sotkette lakanatkin, hoitaja ärähti ja otti kasan paperipyyhkeitä pöydältä.

Potilaan kirvelevä suu olisi kaivannut kipeästi vettä. Sisältä nouseva kiukku esti kuitenkin pyytämästä, joten hän painoi naamarin kasvoilleen ja kääntyi takaisin selälleen. Hoitaja siivosi oksennuksen tympääntynyt ilme kasvoillaan, heitti paperipyyhkeet koriin ja lähti. Samassa potilas tunsi nykäisyn kädessään ja letku sinkosi irti tiputustelineen pullosta. Hoitaja kiepsahti ympäri, kirosi hiljaa, irrotti letkun jalastaan ja kiinnitti sen takaisin pulloon. Potilas tuijotti loittonevaa selkää. Jostakin sielun syvyydestä nousi kutkuttava vahingonilo ja laukaisi hillittömän naurukohtauksen. Pistävä rintakipu katkaisi sen kuitenkin välittömästi. Potilas otti naamarin pois, puhdisti enimmäkseen roiskeet lakanan helmalla ja asetti naamarin takaisin kasvoilleen. Vaikka oksennuksen haju kuvotti, hän nukahti kohta tokkuraiseen uneen.

Potilas heräsi uudelleen, kun mieshoitaja pyyhki tupolla hänen kyynärtaivettaan. Kun hoitaja nojautui lähemmäksi, hän tunsi voimakasta vastenmielisyyttä miestä kohtaan.

– Otan verinäytteen, hoitaja urahti ja työnsi neulan suoneen.

Neula meni suonen läpi.

– Helvetin huonot suonet, hoitaja kirosi puoliääneen. Toisella yrityksellä suoni luiskahti neulan alta. Kolmannella

kerralla veri alkoi juosta näyteputkeen. Kesken kaiken vuoto tyrehtyi, mutta neulaa kääntelemällä hoitaja sai putken lopulta täyteen. Hoitajan selän etääntyessä mies luuli hetken näkevänsä tämän pään ympärillä vihreän auran.

Luku 2.

Naishoitaja pyyhkäisi hiuskiehkuran silmiltään ja nosti naamarin pois potilaan kasvoilta. Hän katsoi miestä ystävällisesti hymyillen silmiin kulmikkaiden silmälasiansa takaa.

– Huomenta. Täällä taidetaan jo heräillä. Millainen on vointi?

Potilas yritti vastata, mutta sai aikaan vain korahduksen.

– Kurkkusi on kipeä, koska sinulla oli leikkauksen aikana hengityspotki. Siksi puhuminen on vaikeaa. Tässä on kynä ja lehtiö.

Hoitaja tuki lehtiötä ja potilas tarttui oikealla kädellä kynään.

”Janottaa.”

Vaikka potilas yritti kuinka keskittyä, käsi ei totellut ja osa kirjaimista jäi pois. Hoitaja tutki hetken harakanvarpaita. Sitten hän kohotti potilaan päätä ja asetti pahvisen vesimukin rohtuneille huulille.

– Et pysty nielemään vettä, mutta voit kostuttaa suutasi. Sylkäise suusi tyhjäksi, kun olet valmis.

Potilas haistoi hoitajan miedon parfyymien tuoksun, kun tämä asetti pahvisen sylkyastian hänen leukansa alle. Hän purskutti vettä rutikuivassa suussaan minkä turvonneella kie-

lellään pystyi ja sylkäisi lopuksi astiaan. Verinen sylkivana valui suupielestä leukaan, mutta hoitaja pyyhkäisi sen varovasti pois.

– Ei se mitään. Pääasia, että sait suusi kosteaksi. Onko kipuja?

”Rintaan pistää.” potilas kirjoitti.

– Paina tästä napista, niin saat lisää kipulääkettä. Pumppu toimii automaattisesti, joten et voi saada liikaa.

”Missä minä olen?”

– Olet Tampereen yliopistollisen sairaalan heräämössä. Näiden papereiden mukaan olit viikko sitten liikenneonnettomuudessa, etkö muista?

”En muista mitään.”

– Vaimosi muuten soitti ja lupasi tulla käymään heti kun pääset osastolle.

”Olenko minä naimisissa?”

– Niin täällä lukee, hoitaja naurahti.

”Kuka minä olen?”

– Ajokortin mukaan nimesi on Sakari Oskari Renvall. Joko muistat?

”Nimi ei kerro mitään.”

– Älä huolestu. Olet menettänyt tilapäisesti muistisi. Paina tuosta kutsupainikkeesta, jos tulee tarvetta.

Hoitajan lähdettyä potilas yritti hahmottaa tilannettaan. Onneksi hän ei tarvinnut enää happinaamaria ja kivutkin olivat siedettävät. Hän tiesi nimensä, että on naimisissa ja on ollut kolarissa. Kaikki muu oli kadoksissa hänen elämästään.

Sakari heräsi naisten puheeseen ja oletti hoitajien vaihtavan nestepusseja. Ketään ei näkynyt, kun hän raotti silmiään. Autonvalojen heittämät juovat vaeltelivat aavemaisina valkoisessa katossa ja naisten äänet kimpoilivat ympäri huonetta.

Äkkiä kylmä ilmavirta hulmahti Sakarin kasvojen yli ja päässä naksautti. Hän liukui ulos kehostaan, nousi hitaasti ylös ja jäi leijumaan katon rajaan. Sakari tarkasteli itseään sängyssä. Sakarista tuntui, että hänen oma tahtonsa oli työnnetty syrjään, joten hän seurasi tylsän välinpitämättömänä, miten hänen kätensä repäisi nesteytysletkun irti kanyylista. Vihdoin Sakari tajusi tilanteen vaarallisuuden ja päätti taistella vastaan. Hän katsoi alas kuvitellen makaavansa taas sängyssään ja putosi samassa kehoonsa. Sakari kiinnitti vapisevin sormin irronneen nesteytysletkun kanyyliin ja vilkuili peloissaan puolipimeää huonetta. Seinäkello näytti viisitoista yli kolme.

Sakari heräsi oikean käden nykimiseen. Lääkäri seisoit hoitajan kanssa vuoteen vieressä selailen papereitaan ja puhui monotonisella äänellä sanelukoneeseen.

– Kuvat näyttävät hyviltä, eikä kylkiluille tarvitse tehdä mitään. Niskatuen voi ottaa pois, kaulanikamassa on pieni hiushalkeama. Kaulan dreeni ja PEG-letku jätetään paikoilleen.

Kun lääkäri lopetti sanelun, hän kohdisti sanansa hoitajalle.

– Renvallin saa siirtää vuodeosastolle.

Luku 3.

Iltapäivällä valkopukuinen sairaanhoitaja työnsi potilassängyn heräämööön ja esitteli itsensä, mutta Sakari unohti nimen välittömästi. Hän ähkäisi kivusta, kun naiset vetivät hänet siirtopatjan avulla osaston sänkyyn. Tehon hoitaja taputti Sakaria

kädelle ja toivotti pikaista paranemista. Kymmenet kattovalot välähtelivät ohi, kun sänky eteni pyörät jyristen loputtoman pitkiä käytäviä. Sakari oli nukkuvinaan, mutta tarkkaili vai-vihkaa iäkästä hoitajaa. Naisella oli vuorotyön rasittamat kas-vot. Valkoisen housupuvun takin kaulus ja hihojen suut oli so-mistettu pienillä värikkäillä kolmioilla. Hoitaja työsi sängyn huoneeseen numero viisi ja toivotti Sakarin tervetulleeksi ta-paturmaosastolle. Kokeneen ammattilaisen varmoin liikkein hän ripusti lääke - ja nesteytyspussit tiputustelineeseen, kiin-nitti kaulan dreenin ja laittoi kipupumpun toimintakuntoon.

– Tämä on kipupumpun käynnistysnappi. Sen käyttö on kai sinulle jo tuttua?

Sakari nyökkäsi. Hoitaja otti pahvilaatikosta vaaleanrus-keaa nestettä sisältävän muovipussin, kiinnitti siihen letkun ja kytki sen Sakarin vatsassa olevaa liittimeen.

– Tällä PEG -letkulla saat toistaiseksi ravintoa suoraan vatsalaukkuun. Yritä nyt levätä ja tottua osaston rutiineihin.

Letkusta ja puheesta Sakari päätteli, että edessä olisi pitkä ja kivulias hoitoaika. Sakari tunsu masennuksen ja itsesäälin vyöryvän sisimpäänsä. Hän otti lehtiön pöydältä ja kirjoitti vaivalloisesti.

”Olisi pitänyt kuolla.”

Hoitaja vilkaisi tekstiä.

– Höpö! Unohda nuo ajatukset. Olet viikon päästä var-masti toista mieltä. Usko minua, meillä on kokemusta, hoitaja lohdutti ja taputti Sakaria kevyesti käsivarteen. Hän otti poti-laskaapista muovipussin ja nosti sen eteensä pöydälle.

– Takki ja paita ovat rikki ja veressä. Kengätkin on lei-kattu auki. Ei näistä taida tulla enää käyttökelpoisia, hoitaja surkutteli.

”Heitä roskeen” Sakari raapusti.

– Laitan tämän lompakon toimiston lukittuun kaappiin.

Täällä on myös kampa ja kännykkä. Haluatko ne tähän pöytä-laatikkoon?

Sakari nyökkäsi.

– Vaimosi soitti Helsingistä ja lupasi tulla käymään mahdollisimman pian. Voinko soittaa muille lähiomaisille?

”En muista ketään.”

– Aivan, se mainittiin raportissa. Teholla et muistanut edes omaa nimeäsi. Annetaan ajan kuluu, kyllä se muisti siitä palautuu. Minä olen iltavuorossa ja lähdän kotiin yhdeksän maissa. Paina kutsupainiketta, jos tarvitset jotakin.

Hoitaja sääti kipupumpun ja toivotti hyvää yötä. Sakari jäi tuijottamaan yövalon himmeästi valaisemaa kattoa ja televisiota, joka mulkoili häntä ylhäällä nurkassa. Masennus ja yksinäisyys laskeutuivat Sakarin päälle kuin tulivuoren tuhka-laskeuma. Vahvat särkylääkkeet tainnuttivat hänet kuitenkin uneen ennen tukehtumista.

Sakari heräsi mahakipuun. Suolisto vääntelehti kuin valtava käärme, joka pyrki pois liian ahtaasta tilasta. Hän painoi kipupumpun painiketta ja kohta ihana tunnottomuus levisi kehoon. Sydämen lyönnit harvenivat isku iskulta ja näkökenttä supistui valopisteeksi. Äkkiä Sakari tajusi jotakin olevan vialla ja tavoitteli kädellään kutsupainiketta.

Hän tuli tajuihinsa ja näki edessään lääkärin, jonka takana kurkki kalpeakasvoinen hoitaja.

– Mitä tästä seuraa? hoitaja kuiskasi.

– Joudut varmaan ylihoitajan puhutteluun. Ohjelmoi oikea annos, niin eiköhän se siitä, lääkäri tokaisi ja lähti.

Hoitaja istahti jakkaralle.

– Pyydän tuhannesti anteeksi. Lääkeannoksesi oli liian suuri, enkä ymmärrä, miksi se meni väärin. Olen aivan varma, että laitoin asetukset oikein.

Seuraavana aamuna uusi hoitaja toi Sakarille sanomalehden. Hän avasi sivun eteensä, mutta tajusi vain sanan sieltä ja toisen täältä. Kuvat katseltuaan hän hylkäsi lehden pöydälle. Myöhemmin iltavuoron hoitaja ojensi Sakarille television kaukosäätimen. Television uutiset avasivat hänen eteensä ikkunan ulkopuoliseen maailmaan. Kuoleman arkipäiväisyys ihmetytti. Juopuneet tappoivat toisiaan puukoilla, naapurit ratkoivat riitojaan ampumalla ja rikolliset ryöstivät pankkeja. Jotkut ihmiset kiipesivät vuorille paleltumaan tai putoamaan, toiset ajoivat kilpa-autoja henkensä kaupalla.

Utisten jälkeen Sakari katsoi lännenelokuvan, jossa sheriffi ajoi takaa lainsuojatonta rikollista. Lopulta miehet joutuivat kaksintaisteluun ja molemmat saivat surmansa. Elokuva päättyi kohtaukseen, jossa kaunis leski itki sydäntä särkevästi sheriffin haudalla. Sakari eläytyi loppukohtaukseen niin voimakkaasti, että nukahti kyöneleet poskillaan.

Yöllä hän havahtui potilassängyn pyörien kitinään. Huoneeseen työnnettiin vanha ja lihava mies, jonka toinen jalka oli käärittynyt paksuihin siteisiin. Mies houraili ja hengitti raskaasti. Aamuun mennessä hän oli rauhoittunut ja tullut tajuihinsa. Mies tervehti Sakaria ja kertoi, että hänellä on paha sydämen vajaatoiminta sekä diabetes ja aiheuttanut sääreen veritulpan. Sakari huomasi, ettei mies ymmärtänyt, että jalka oli jo katkaistu. Iltapäivällä mies sekosi uudelleen ja houraili koko illan. Seuraavana yönä hän heräsi puuskutukseen ja näki miehen istuvan horjuen sänkynsä laidalla. Sakari painoi kutsupainiketta. Yöhoitaja tajusi tilanteen vaarallisuuden ja antoi miehelle lisää lääkkeitä. Puhina verhon takana hiljensi ja Sakari sai unen päästä kiinni.

Aamulla Sakari heräsi oven kolahdukseen. Lihava valkottainen nainen työnsi koeputkilla lastatun kärryn huonee-

seen, pyyhkäisi hikistä otsaansa liinalla ja pysähtyi hengästyneenä Sakarin vuoteen viereen.

– Huomenta. Nimi ja sotu? nainen kysyä töksäytti.

Sakari otti lehtiön ja kirjoitti.

”Sakari Renvall. Mikä on sotu?”

Nainen tuijotti Sakaria. Vitsailiko potilas? Hetken epäroityään hän päätti antaa periksi ja ärähti.

– No olkoon, nimikin riittää.

Nainen otti verinäytteen kyynärtaipeesta ja poistui hyvästelemättä.

Iltapäivällä huoneeseen työntyi lääkäri sairaanhoitaja mukanaan. Lääkäri esitteli pikaisesti itsensä ja alkoi avata Sakarin jalan sidettä hoitajan avustaessa. Sakarin teki mieli kysyä vammoistaan, mutta lääkärin ynseä ilme sulki suun. Lääkäri totesi vammojen parantuneen hyvin, poisti kaulan drenin ja käski hoitajan jatkaa kipulääkitystä suun kautta.

Hiljaisen oloinen hoitaja jäi sitomaan Sakarin jalkaa. Sakari huomasi nurkassa vaa’an ja sai ajatuksen. Olisi mukava tietää oma painonsa, jos vain pystyisi nousemaan jaloilleen. Hän ei ehtinyt kirjoittaa toivettaan lehtiöön, koska hoitaja keskeytti samassa työnsä ja nosti vaa’an sängyn viereen. Hoitaja auttoi Sakarin seisomaan vaa’alle ja kirjasi raporttiin seitsemänkymmentäyksi kiloa. Samalla kun hoitaja jatkoi jalan sitomista, hän kertoi, että poliisilaitokselta oli soitettu. Osastonhoitaja oli vastannut, että täältä kyllä ilmoitetaan, kun lääkäri antaa luvan kuulusteluun.

Aamuyöllä Sakari heräsi tömähdykseen. Hän tuijotti pelästyneenä pimeyteen ja kuuli huonetoverin sängyn suunnalta hiljaista supinaa. Sakari nousi istumaan ja napsautti valot päälle. Samassa supina lakkasi. Hän päyiyli hetken ympärilleen,

mutta rohkaisi sitten mielensä ja laskeutui varovasti lattialle seisomaan. Sakari otti pari askelta tippatelineeseen tukien ja kurkisti verhon taakse. Mies makasi mahallaan lattialla. Hän painoi kutsupainiketta ja kohta kaksi yöhoitajaa kiirehti huoneeseen. Kun vanhempi hoitajista oli tunnustellut miehen pulssia, hän aloitti rytmikkään sydänhieronta. Nuorempi hoitaja poistui ja palasi elvytysryhmä mukanaan. Kun mies oli nostettu joukolla sänkyynsä, lääkäri kytki seurantalaitteet ja jatkoi elvytystä. Vanhin hoitajista huomasi Sakarin läsnäolon ja tempaisi verhon eteen. Hiljaista puhetta ja laitteiden piipitystä kesti puoli tuntia, sitten hiljeni. Verho tempautui osittain auki, kun hoitajat työnsivät miehen sänkyineen käytävälle. Sakari kuuli lääkärin sanovan.

– Merkitse kuolinajaksi kello 22.35.

Luku 4.

Pitkä ja hoikka sairaanhoitaja pysähtyi Sakarin sängyn viereen. Pyöreät silmälasit tekivät kasvot virallisen näköiseksi. Sakari arvioi naisen iäksi noin neljäkymmentä vuotta. Kasvojen iho oli virheetön ja kauniisti kuultava. Poskilla hehkui hengästymisen aiheuttama puna, kun hän hipaisi vaalean hiuskiehkuran silmiltään. Hymy paljasti virheettömän hammasrivin.

– Minä olen Elina ja sinun omahoitajasi. Tulin juuri yövuoroon.

Sakari nyökkäsi. Elina mittasi kuumeen korvasta ja tarkisti letkut. Hän sekoitti kipulääkkeen vesilasiin ja sanoi.

– Juo tämä heti, jos kipu yltyy. Poikkean vielä myöhemmin.

Sakari pudisti päättään ja Elina lähti.

Sakari havahtui oven kolahdukseen. Hän näki yövalon himmeässä valossa valkotakkisen mieslääkärin, joka tuli hänen sänkynsä viereen. Lääkäri kumartui ja painoi kätensä hänen otsalleen. Sakari tunsu ikään kuin staattisen sähkönsä nähdänsä otsassaan, silmissä välähteli ja outo kuumotus levisi miehen kädestä päähän. Muutaman sekunnin kuluttua lääkäri nosti kätensä pois ja kuiskasi.

– Olen päivystävä lääkäri ja tarkistin vointisi. Sitten lääkäri toivotti hyvää yötä ja lähti. Sakari oli näkevinään miehen kaljun päälään ympärillä sateenkaaren värisen auran, ennen kuin tämä sulki oven. Sakari ihmetteli, koska ei muistanut nähneensä tätä miestä aikaisemmin. Lääkäreillä ei muutenkaan ollut tapana käydä yöllä potilaiden luona ilman hätätilaa. Äkkiä Sakaria alkoi oksettaa. Hän ei ehtinyt ottaa kaarimaljaa pöydältä, vaan oksensi lattialle. Lattian likaantuminen nolotti, muta hänen on pakko pyytää apua ja painaa kutsupainiketta.

– Mikä hätänä? Elina kysyi ovelta.

Sakari onnistui kähisemään.

– Oksensin lattialle!

Elina pysähtyi sängyn viereen.

– Mikä yllätys, sinä pystyt jo puhumaan! Mistä on kysymys?

Sakari osoitti lattiaa.

– Täällä kävi äsken päivystävä lääkäri ja kokeili otsaani. Heti hänen lähdettyään minua alkoi oksettaa.

– Ei voi olla totta. Päivystäjät tulevat aina kanslian kautta. Olet varmaan nähnyt unta.

– En varmasti nähnyt, Sakari intti.

– Omituista. Älä hätäile, siivoan lattian heti, Elina rauhoit-
teli ja ryhtyi toimeen.

– Etkö usko minua?

– Vahvat kipulääkkeet aiheuttavat joskus harhoja, Elina
selitti rauhallisesti.

– Sillä lääkäriellä oli kalju pää.

Elina kokeili Sakarin otsaa.

– Kuumetta on vain nimeksi. Täytyy tästä lähteä jatka-
maan kierrosta.

Sakari tarrautui Elinan käsivarteen.

– Jää vielä hetkeksi.

Elina huomasi Sakarin käden vapisevan. Hän istah-
ti sängyn laidalle ja laski kätensä Sakarin hikiselle otsalle.
Muutamassa minuutissa Sakari vaipui uneen ja pelot katosi-
vat unen usvaan.

Sakari heräsi oven kolahdukseen. Ikääntynyt perushoitaja ja nuori opiskelija työnsivät huoltokärryn huoneeseen. Perushoitaja toivotti hyvät huomenet, tönäisi Sakaria ja pyysi nousemaan sängystä lakanoiden vaihdon ajaksi. Sakari keinotteli itsensä letkuja varoen pois sängystä ja kompuroi tippatelinetä työntäen jakkaralle istumaan. Sakari huomasi oven lähellä seinäpeilin ja köpötteli sen eteen. Oikea puoli kasvoista oli turvonnut ja sateenkaaren värit reunustivat silmiä. Naisten mentyä hän kömpi puhtaiden lakanoiden väliin. Yhtäkkiä lakanoiden raikas tuoksu nosti Sakarin muistista esiin tapauksen hänen lapsuudestaan.

Äiti kantaa häntä saunalta tupaan pakkaslumen naristessa hauskasti äidin kumisaappaiden alla. Päänsä suojaksi äiti on kietonut pyyheliinan, hän itse on paljain päin. He ovat päässeet melkein pihan puoleen väliin, kun metsän takaa